

PROGRAMA

școlii civile de fete, cu internat și drept de publicitate,
a „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și
cultura poporului român“ din Sibiu,

pe anul școlar 1896/7

publicată de

Dr. VASILE BOLOGA,

director.

-
- Cuprinsul:** 1. Educațiunea ficelor române, de Elena Pe-
trașcu, directora internatului și profesora de
limba franceză.
2. Sciri școlare, de directorul.
-

SIBIU,

Tipariul tipografiei archidiececane.

1897.

Educațiunea fiicelor române.

Perfecțiunea, ținta nobilă a educațiunii și vieții, se găsește atât de relativ și arare-ori, ca și *fericirea* pe pământ. Dar' cine o caută cu stăruință e mai puțin expus pericolului de a rătăci din calea ei. Și ne putem apropia de ea, deóre-ce calea, care conduce spre dânsa e bineprecisată și cu cât înaintăm străbătându-o, cu atât puterile nóstre cresc și se întăresc și așa nu ne va lipsi încurajarea și recompensa dorită, ca să urmăm mereu în direcția indicată de perfecțiune.

Într'aceea trebuie să ne facem o idee clară despre *ceea-ce* voim să ajungem. Dar' ce idee ne putem noi face despre perfecțiune, deóre-ce ne este imposibil a-i da o icónă adevărată? Și de unde provine aceea, că noi fie-care obiect sau lucru, când îl privim mai de aproape e departe de icóna perfecțiunii, ce ne-o făcusem despre el? Acesta póte fi rezultatul și cu privire la educațiune, în urma unei asemnări.

Noi adecă, voim să facem, și mintea ne cere imperativ să lucrăm din reputeri, ca ficia némului nostru să devină un membru demn al societății, folositor familiei și națiunii, pentru-că numai prin femei culte un popor póte să se înalțe și să prospereze. Prin urmare nisuințele nóstre țintesc a educa ficia română ca să lucre și să-și înainteze

interesul propriu, fără a ofensa cel al deapropelui seu, ci dincontră dacă pôte să-l promoveze; voim să devină demnă reprezentantă a națiunii noastre, care lucră pentru progresul civilizațiunii, cu alte cuvinte dis, o ființă cu judecată sănătoasă! Și câtă vreme într'un institut se acuiră — fie și numai în parte — acest fundament de granit, ficele sale nu vor rătăci.

Necesitățile vieții practice, din și ce merge, îmbunătățesc și perfecționează lucrurile, ce condiționează existența noastră, respective uneltele lucrurilor și metodele culturii spirituale. Din acesta se vede, că putem ajunge la ceva perfecționat, deși ne lipsesce însăși perfecțiunea ideală. Întocmai așa stăm și cu privire la chemarea *educătoarei*, a dori întotdeauna mai mult, decât să pôte ajunge. Și acesta are să fie prima direcțiune, primul impuls, ce educațiunea înmediat dela începutul activității sale are să realizeze, prin aceea, că va încuraja, va ocroti și conduce luminat și cu bunăvoință *eleva*, spre a sădi în inima ei nobila ambițiune de a tinde mereu la a sa *proprie perfecționare*.

În acest scop educătorul să-și țină de sânta datorință a provedé copila cu tôte acele calități morale-intelectuale, ce-i sunt neapărat trebuincioase în calea vieții sale. Viéța însă e o călătorie îndelungată, care de sine impune *idea de progresare*, ceea-ce nici un moment nu trebuie perdut din vedere.

Am puté crede după acestea, că datorința educațiunii, constă numai într'aceea, de a conduce copila până la ore care *stadiu* al desvoltării sale, precând în faptă ea trebuie să-i dee aceea direcțiune spirituală, care să o facă capabilă a trece peste un anumit stadiu, prin îndemnul propriu la o continuă lucrare salutară. A-i produce va se șiică consciența, că

cea mai înaltă dezvoltare intelectuală și morală, la care a putut ajunge fetița cu finea copilăriei sale, e de puțină însemnătate în comparație cu aceea dezvoltare intelectuală și morală, care o așteptăm dela o etate mai matură. Prin urmare progresul realizat în cutare direcțiune, nu e de așa importanță, *ca respectul și nисуința intensivă* din partea elevei, spre un continuu progres. Așa, că mai puțin se căutăm la ceea-ce a înaintat copila, decât la gradul zelului de care este pătruns lăuntru lui, spre a urma mai departe în calea vieții. Deóre-ce cu cât o elevă e mai înaintată în studii și cu cât se crede mai apropiată de punctul de culminațiune al dezvoltării sale, cu atât se încrede mai mult și-și închipue, că nu mai are nimic de agonisit pentru a pute suporta lupta cu mijlócele existenței și astfel progresul realizat odată nu aduce și fructul seu dorit. Din acésta cauză educațiunea de multe-ori nu dovedesce *resultatul așteptat*. Pentru-că unde nu e *voință interióră*, acolo nici rezultat nu póte fi. Deóre-ce precum ne înspiră un principiu de înălțare, așa ne înclină altul de scădere.

*

După Kant scopul educațiunii ar fi: a desvolta în elevă tóte perfecțiunile de care va fi vre-odată capabilă. Dar' pentru terminarea acestei opere, nu e de-ajuns timpul copilăriei, ci ar trebui o viéță în-trégă. Noi ne permitem a observa, că în internatul școlii civile de fete a „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“, scopul educațiunii este a înzestra eleva cu *voința firmă* și *nисуința permanentă* pentru-ca să ajungă la perfecțiunea de care va fi vr-odată capabilă.

Puține obligamente omenesci sunt, care se aibă asemănare cu obligamentele educațiunii, pentru-că sunt varii obstacole, ce întimpină în acțiunea sa. Primul obstacol se impune prin însăși slăbiciunile naturei noastre omenesci, ce provin din două părți, din partea *elevii* și din partea *educătoarei*, cu alte cuvinte din partea *învățătorului* și din partea *materialului*, ce-i este încredințat pentru *prelucrare*. Așa nu numai că suntem strîmtorați în dezvoltarea *zelului*, dar' și în avântul *închipuirilor* noastre, pentru-că pe terenul educațiunii nu e cestiune de a produce ceva nou, ci de conducerea și dezvoltarea unui *material dat*.

Ideea perfecțiunii de care suntem inspirați, ar trebui să arete în elevă toate atributele omenesci în lumina lor cea mai curată. Acesta însă în realitate nu se dovedește. Și tocmai acesta împregiurare ne silesce să mărginim speranțele noastre. Deoarece dispozițiunile, cari le aflăm la copile, sunt de valoare diferită. Ba, adese-ori cu durere trebuie să observăm, că acele dispozițiuni sunt departe de ceea-ce dorim sau presupunem. Și totuși din puțințelul, ce ni-se ofere, putem trage folos pentru nēmul nostru, dacă reușim să-l echilibrăm și mlădiem după percepțele educațiunii întemeiate.

Din acestea rezultă, că unul este idealul perfecțiunii pentru fie-care elevă, precum una este legea naturei, căreia de o potrivă suntem supuși, cu care înainte de toate educătoarea are să fie în clar. Anume un *fapt armonic* are se preocupe spiritul ei, care nu 'l-a vădut niciodată, dar' pentru a cărui apropiere, ca să nu dicem deplină realizare, eleva îi ofere materialul dorit în anumite momente senine și binevenite ale vieții sale.

Unirea armonică, care ni-se arată în toate operele mărețe ale Dumnezeirii, ar trebui fără îndoială să se glorifice și în om, ceea-ce după experiența făcută să și află în frageda lui copilărie. Și ar trebui să credem, că unei educațiuni bune, să-i fie posibil a o conserva și în omul matur și bine educat. Durere, experiența ne arată contrariul, că cea mai mare parte a tinerimei n'a devenit ceea-ce ar fi putut deveni.

Dacă elevele posed calități eminente, nu odată observăm și greșeli și defecte, cari sunt în contrast cu calitățile eminente. Pentru aceea datorința noastră e, să nivelăm și să nobilităm acele calități, cari constituiesc caracterul elevelor, spre ale servi drept basă de granit unui viitor mai bun.

Adese-ori întâmpinăm indiviși de o știință superioară, pe care noi pôte îi și admirăm, dar' cunoscându-i mai de aproape nu ne putem reține de a exclama: o, ce păcat! inima lor nu e cultivată!! Întâmpinăm era de altă parte indiviși, cari la prima vedere ne par de neînsemnătate, făcând însă mai de-aproape cunoscință cu dênșii observăm, că nu sunt acestia așa de neînsemnați cum presupuneam la prima vedere. Observăm adecă, că *modestia* ascunde talentul și îndemânarea lor și numai dacă sentimentul e surprins de ore-care emoțiune, să arată *meritul* și *valórea* lor adevărată.

Calitățile amintite sunt asemenea fructelor unui soi nobil, care însă din diferite cause, n'au putut deveni mature. — Educațiunii prin urmare, îi rămâne sarcina, precum am amintit deja, a forma și nobilita sub toate împrejurările calitățile spirituale și morale ale elevei.

Pe toate treptele culturii, iubirea către Dumnezeu, iubirea către deapropiele, sunt cele două virtuți principale ale creștinismului și totodată semnul cel mai acreditat al bunei educații. Dacă se întărește în inima elevei acea iubire dublă, crescând mare ea devine sufletul vieții sale și atunci rezultatele presupuse ale unei îngrijite educații nu vor întârzi.

Admitem dar', că cultivarea capacităților e în mâna educației, ca cel mai bun mijloc pentru scopurile alese, ceea-ce se dovedește în toate împrejurările vieții. Fără îndoială deci trebuie să recunoștem, că educația tinde a nivela diferențele cele mari dintre relațiile oamenilor, și acesta în special prin cultura femeii, pentru-că rolul particular al femeii este să însenineze și să îndulcească viața. Sermană sau bogată, măritată sau nemăritată, femeia are mare influență asupra vieții noastre; fericirea familiei depinde în mare parte de la dânsa. Pe femeia adevărată o găsim suportând cu abnegație durerile inevitabile ale vieții, o aflăm animând, înfrumșetând și îmbogățind interiorul casei sale. În mâinile femeii de caracter zace moralitatea copiilor. *Exemplul*, care-l dă, *farmecul*, care-l poate răspândi asupra unei generații întregi, îi servesc drept mijloc pentru îmbunătățirea sorții aceleia. Sub liniștitul coperemânt al familiei, se formează opiniunile, cari susțin instituțiile omeniei, sau prepară decădinta lor. Chiar și organizațiile politice, dacă nu se bazează pe adevăratul interes al familiei, nu produc decât reu. Și în ce fel aceste interese ale familiei, ale statului, sunt în partea cea mai mare încredințate femeilor, n'avem s'o mai discutăm, căci bine se știe, că alta e trăsătura caracteristică a ocupațiilor bărbătești. Grija conservării și economisării se află

în mâinile femeilor. Lor li-s'a destinat un rol mai tănuuit între cei patru păreți ai familiei, dar' nespun de important în reformarea lucrurilor, ce se desfășură sub ochii noștri. Femecea, care va împlini mai exact această chemare, va exercia influința cea mai fericită în sfera activității, ce împrejurările și sôrtea i-au merit. De acolo rezultă, că femecea măritată, care pôte influința în acel sens ca soție, mamă, económă, educătore, va fi respectată și considerată în opiniunea generală, ca tipul adevărat al sexului întreg. În alt cerc femeii nemăritate i-să ofere terenul de activitate, lucrând pentru binele general al umanității, respective al națiunii.

Fie-care fetiță, fiind educată de o mamă conscientă de sentimentele nobile, se va conforma natural modelului, care l-a avut înainte sa, pentru-că nu se pôte spune cât de *mare este influința bunului exemplu asupra dezvoltării micului copil*. Blândeța, modestia, farmecul junelor fetițe, se pot tôte câștiga în frageda copilărie, precum și alte multe moravuri rele. Dreptacea datorința mamei este să începă încă din légân cu educațiunea copilului.

Dar pentru-ca se pôtă ajunge la rezultat satisfăcător, nu-i permis mamei numai din plăcere, sau pentru-că copilul e drăgălaș, să-i sufere vre-un învățrâu, care cu timpul pôte lua dimensiuni atât de stricătioase, încât încetul cu încetul să cuprindă în vîrtejul seu întreg mersul moral al educațiunii. *A iubi cu mintea și a cugeta cu inima, este receta cea mai sigură pentru o educațiune normală.*

Adese-ori aflăm mame, care în slăbiciunea lor, vedându-și copiii răi și neascultători, dic: *când vor fi mari, le vine și mintea!* Câtă amăgire!

Mama însă, care a avut parte de o educațiune *comme il faut*, și are capul și mintea — cum s'ar dice — la locul seu, aceea va scîi prea bine, că educațiunea se începe înainte de ce copilul scie să vorbescă. Și începînd lupta contra temperamentului — cum am dis — dela légăn, atunci copilul e deja îmblîndit când ajunge la etatea cugetării proprie, iar' terenul educațiunii e pregătit, cât se pôte de corespunđător. Lăsăm însă mugurele să se desvólte selbatic, fără a-l mlădia cu precauțiune, atunci sufer urmările părinții în linia primă, iar' mai târziu educătórea, nespus de mult. Ba sufer și copiii în anii mai maturi, care nu cunosc ascultarea din frageda lor copilărie, în urma unei educațiuni false, sau în urma slăbiciunii mamelor.

Este nespus de penibil pentru educătóre, avînd astfel de material. Și nimic nu e mai urît, decăt să veđi o jună fetiță degajată, plină de gărgăuni, dela care cu dispreț se întórce omul serios, neaflînd într'însa decăt superficialități.

Prin urmare lucrul cel mai important al educațiunii este a forma caracterul fetițelor, care lucru noi ni-l explicăm așa: educațiunea *intelectuală* să fie susținută paralel de educațiunea *morală*, încât fetițele să-și pótă acuira sentimentul nobil și indispensabil la îndeplinirea vocațiunii lor. Și am putè întreba dacă în relațiuni mai puțin intime, femeea totdeauna trebuie să fie ocupată cu perfecțiunea societății? Nu os-tentativ, fără îndoială, dar suntem siguri, că nimic

decât bun și generos să va manifesta totdeauna în prezența unei femei demne, care cu adevărată iubire își împlinesce chemarea sa, căci o atmosferă de curățenie va încunjura pururea pe o asemenea femeie. Ea va fi iubită pentru-că e amabilă, simpatică și fie-care om devine mai bun în societatea dâensei. Asemenea femei profită de toate învățăturile posibile, pentru-că e pătrunsă de convingerea, că societatea, din care și ea face parte, urmăresce un scop moral identic, sau cel puțin omogen idealului său. Dacă urmărim femeia de asemenea caracter sub diferite împrejurări unde sôrtea o așază, vom afla-o pururea la înălțimea situației, căci în toate ea va observa formele cuvenite, găsind în acele forme conservarea demnității sale. Astfel de fetiță vom afla-o supusă, ascultătoare părinților săi. Ca mamă, ca soție, va fi inteligentă, pacientă și organ fidel al buneivoințe. Pururea sîlindu-se a-și îmbogăți cunoscințele necesare sferei sale de activitate în educațiunea familiei, respective copiilor. Asemenea femei va fi în casa sa pururea un exemplu de respect, model de viață curată și morală, deore-ce ea scie, că curățenia sufletului este cel mai neprețuit dar al femeii și unde lipsește acesta, acolo nu pôte fi nici odată deplină fericire. Un instinct tainic o conduce să evite societatea, care crede, că ar puté să-i aducă vre-o pată curățeniei sufletului ei. Ar fi prin urmare o superstițiune, când am crede, că dispoziția rea și caracterul caprițios sunt produsul naturii. Dincontră, cu siguranță trebuie afirmat — după experiențele făcute — că acele calități sunt mai mult fructele relei educațiuni. Dreptaceea scôla e chemată a-și exercia totă influința pentru crescerea junelor fetițe nu numai

intelectual, ei *moral* în linia primă, și în special unde se vede lipsa de acasă.

Să cultivăm adecă, în linia primă, la ficele neamului nostru atributele mari și nobile ale *umanității*, dispozițiile amabile se vor adauge apoi de sine. Noi am observat, că o cultură spirituală mai rațională, face să înflorască la ficele noastre o varietate de daruri, cari altcum nu le sunt *tribute* ôre-cum moștenite într'un grad mai superior, dar' însușite odată dau inteligenței calme și serioase expresiunea cea mai impunătoare.

*

Adese-ori remâne neconsiderată din partea mamei, desvoltarea armonică a facultăților, ce constituiesc educațiunea *intelectuală* și *morală* a ficelor, ocupându-se mai mult cu cultivarea *exteriorului*, ceea-ce țintesce ca copila, respective tinera fetiță, să devină plăcută societății, fără să considere cât de timpuriu *egoismul* *van* produce fructele sale rele. Nu cugetă mai departe din destul, că asemenea dispozițiune sufletescă termină a cuprinde totă viața, deore-ce iubirea proprie devine totodată *regulatorul purtării*, ce dirige toate acțiunile și judecățile viitoareii femei. Sub acest raport ființa ei intimă devine alterată, totul este falsificat până în adâncul inimii sale. Și cu durere trebuie să constatăm acestea, căci astăzi în adevăr, calitățile distincte ale *inimii* și *caracterului*, nu se prea consideră drept *calități indispensabile* ale culturai individului.

Desvoltând astfel prin o educațiune falsă iubirea proprie, acesta mai întâi se arată la tinerele fetițe prin o *mândrie ridicolă*, închipuindu-se superioare altora, aci prin rangul ce-l ocupă părinții lor în socie-

tate, aci prin pretensiunile, ce se cred în drept ale face conform cunoscințelor acuirate, ori prin afecțiunea sentimentelor și multe altele... Dar totdeauna interesul lor e strîns legat de ambițiunea deșartă a păré și a deveni mai mult decât alții. Datoria mamei în asemenea casuri s'a usat și ori-ce încercare mai târziu, de-a abate sau reduce iubirea proprie la cuvenitele proporțiuni, este încercare zadarnică. Pentru-că odată gustată fericirea, adecă gloria de a fi adorată, nu mai există motive omenesci de a o face să renunțe. A-se coborî dela acel tron ridicat și a căde pe un substrat rece și sever, care nu recunósce superioritățile fantastice, este neînchipuit de dureros și isvorul nenumăratelor desastre sociale și morale.

Unde vom afla noi o rețetă sigură pentru a fericele noastre de un astfel de periclu? Trebuie să recunóschem, că nu se prea află în lume rețete pentru pasiunile amintite, dar' o mamă înțeleptă póte de timpuriu lucra ca *vanitatea deșartă* să nu aibe întrare în sanctuarul educațiunii, deși contagiul acestui rău e aprópe universal și amenință de timpuriu sau mai târziu tinerele fetițe. Pentru ale apăra de acest rău, avem lipsă de o grijă nespús de activă. Avem lipsă să cultivăm cu perseveranță în inima copilelor, singura dispozițiune contrară iubirii egoistice: umilința, respective *modestia*. Și pentru-ca să fie modestă, e necesar a sci stima moralitatea, a sci, că vîrțuțile nu se învață cu multe pregătiri artificiale, ci pentru a fi virtuósă e suficient dorința mai lămurit *voința* de a fi, avênd pururea modelul perfecțiunii înaintea ochilor nostri sufletesci. Cunoscința *rêului* face pe ficele noastre să devină *modeste*, precum și opiniunea

dréptă despre sine, care e rezultatul unei virtuți ne-
spus de înălțătoare. *Modestia cu demnitate*, iată ce voim
noi pentru ficele neamului nostru.

O fetiță tineră, convinsă despre depărtarea sa
dela perfecțiunea ideală, va găsi în *modestia*, ce o
încunjură, un adevărat scut, care îi conservă frum-
seța morală, sub ale cărei aripi va privi ca un fel
de profanare adorațiunea exagerată. Iar' laudele
exaltate îi vor părea lipsite de judecată și va sci să
evite cel puțin, ca omagiul adus vanităților să nu
seducă inima ei prea curată.

Asemenea sentimente de ordin superior și ideea
pururea presentă, că ascultând pe Dumnezeu obser-
văm legile naturei, impuse nouă de rațiunea cea mai
înaltă, sunt mijlócele, ce conservă demnitatea unei
femei tinere în sînul ascultării înțelepte. Iată, ce
signaléază într'insa pe ființa superioră, ori-care să fie
misiunea ei în lume. Nutrind aceste sentimente în
fica neamului nostru, vom dărui-o cu toate virtu-
țile blânde, cari o femeie e chemată ale practica în
viéță.

O mulțime de așteptări înșelate, de speranțe
nemicite, ce destinul împarte pentru toți muritorii;
sau intențiunile ei cele mai bune zădărnicate, ocupa-
țiunile ei întrerupte, umiliri simțitoare și alte necazuri
nenumărate, nu o vor scóte din ecuilibrul moralei,
căci ea înzestrată cu virtuțile amintite, va sci întot-
deuna a-se domina.

Dominarea de sine forméază legătura între *voința
activă*, care se supune pacinic necesității și *voința
permanentă*, care execută intențiunile proprii contra
nestatorniciei. Acésta *voință* este necesară tinerei fe-

tițe. Pentru-că noi o voim *blândă*, dar o dorim și cu óre-care *decisiune*. Nu e consult de loc a suferi la tinerele fetițe tonul afirmativ și manierile arogante, *dar' sè ne ferim ca de foc ale face incapabile de rezoluțiune*, căci adese-ori junei femei lipsa decisiunii, acésta slăbiciune a caracterului, îi este cea mai simțită scădere și daună.

Contrastele puse în armonie, forméză basa caracterului și apropie femeea de perfecțiune, întrucât numai e posibil. Acésta constitue, precum am repetat, sufletul educațiunii, formând un individ în linia primă *moral*. În urma acesteia sè reflectéză armonia sentimentelor în acțiuni demne, ori-care ar fi sórtea nóstră.

Opera finală a educațiunii în acest sens o completéză și termină *religiunea*. Ea încheagă diversele vîrțuți într'o unitate nedespărțită, cimentată cu tăria *credinței*, ce ni-se ofere prin învățăturile și adevărurile sale eterne.

Elena Petrașcu.

Sciri școlare.

1. Personalul școlii și al internatului.

A. Personalul școlii.

1. Directorul:

Dr. Vasile Bologa, învățător ordinar definitiv și director provisor, a propus limba română în clasa I—IV.; în cursul complementar: limba și literatura română și pedagogia de casă (17 ore pe sept.). Anii de funcțiune: 9.

2. Învățătorii:

Eugenia Moga n. Trifă, învățătoare ordinară definitivă, a propus aritmetica în clasa I—IV., chimia și economia de casă în clasa III., fizica, geometria și igiena în clasa IV., istoria naturală în clasa I și II (24 ore pe sept.). Anii de funcțiune: 8.

Ioan Popovici, învățător ordinar definitiv, a propus limba magiară în clasa I și II., geografia în clasa I—IV., istoria universală în clasa II și III., și istoria Ungariei în clasa IV.; în cursul complementar: istoria universală cu geografia (23 ore pe sept.). Anii de funcțiune: 6.

Eugenia Iovescu, învățătoare ordinară definitivă, a propus limba magiară în clasa III—IV., limba germană în clasa I—IV., desemnul în clasa I—III. și gimnastica în clasa I—IV. (24 ore pe sept.). Anii de funcțiune: 2.

Maria Cioban, învățătoare suplentă provisorie, a propus lucrul de mână în clasa I—IV., desemnul în clasa IV., caligrafia în clasa I—III.; în cursul complementar: lucrul de mână cu desemnul corespunzător (24 ore pe sept.). Anii de funcțiune: 1½.

3. Catecheții:

Prea On. Domn *Zacharie Boiu*, asesor consistorial, a propus religiunea elevelor gr. or. din toate clasele.

On. Părinte *Nicolae Togan*, preot și cooperador la parochia gr. cat. din Sibiu, a propus religiunea elevelor gr. cat. din toate clasele.

4. Instructorii:

George Dima, profesor seminarial, a propus musica vocală în toate clasele.

Julius Schaeffer, absolvent al conservatorului din Lipsca și compositor, a instruat în musica instrumentală 20 eleve.

Sabina Brote, a instruat în musica instrumentală 17 eleve.

Elena Petrașcu, directora internatului, a propus limba francesă, ca studiu neobligat, elevelor din toate clasele.

Personalul internatului:

- a) Directorul școlii este totodată și al internatului.
- b) Directora internatului: *Elena Petrașcu*.
- c) Medic de casă: *Dr. I. Beu*.
- d) Ajutóre: o guvernantă și două bone.

2. Materialul din obiectele de învățământ pertractat în anul școlar 1896/97.

a) În cursurile ordinare.

Clasa I.

1. *Religiunea și morala*, conform dispozițiilor făcute de autoritățile confesionale.

2. *Limba română*, 4 ore pe săptămână: cetirea logică și estetică. Reproducerea materialului cetit cu cuvântul și în scris și apoi contragerea lui. Memorisarea de fabule și legende. Din

etimologie cuvintele variabile cu deosebită privire la ortografie; din sintaxă părțile principale și secundare ale propoziției. Pe fie-care lună două teme în clasă.

3. *Limba magiară*, 4 ore pe săptămână: Cetirea logică cu considerare la pronunțarea și accentuarea cuvintelor. Exerciții gramaticale la tablă, pe baza propozițiilor felurite. Numele posesive și verbul „a fi”. Conjugarea verbelor predicative în indicativul prezent. Memorisarea de poezii mai mici. Pe fie-care lună o temă în clasă.

4. *Aritmetica*, 3 ore pe săptămână: Cele patru operațiuni fundamentale cu numeri întregi de o numire și de mai multe numiri. Proporțiunea și regula de trei simplă. Cunoscințe din măsurile metrice; banii.

5. *Istoria naturală*, 2 ore pe săptămână: Zoologia: vertebratele, mai ales cele domestice, cari represintă singuratiche clase. Botanica: tractarea unor plante din punct de vedere economic și cu privire la acele părți, cari obvin în viața de toate zilele.

6. *Geografia*, 2 ore pe săptămână: Noțiunile geografice fundamentale, ca pregătire. Geografia Ungariei și a Europei cu deosebită considerare a raporturilor fizice.

7. *Lucrul de mână*, 3 ore pe săptămână: Împletirea de ciorapi, modele împletite și croșetate, chindisiri simple.

8. *Desemn*, 2 ore pe săptămână: Linii óble și curbe, figuri cu linii óble și curbe, după modele grafice.

9. *Caligrafia*, 2 ore pe săptămână: Scriere cu litere latine și germane.

10. *Musica vocală*, 2 ore pe săptămână: Notele din cheia violinei, pauzele, exerciții unisono. Cântece.

11. *Gimnastica*, 2 ore pe săptămână: Exerciții libere, cu altere și la aparate. Jocuri gimnastice.

Clasa II.

1. *Religinea și morala*, conform dispozițiunilor făcute de autoritățile confesionale.

2. *Limba română*, 3 ore: Pe baza lecturii din etimologie cuvintele neflexibile și din sintaxă propoziția simplă pură și augmentată, propoziția compusă, contrasă, eliptică și periodul.

Formarea cuvintelor, ortografia. Cetire logică și estetică, exerciții de stil, recitări de poezii. Pe fie-care lună 2 teme în clasă, sau acasă.

3. *Limba magiară*, 3 ore: Cetire cu pronunțare curată și accentuare corectă. Traduceri și exerciții la tablă pentru deprinderea în ortografie. Conjugarea verbelor regulate în modul indicativ. Piese de cetire în prosă și versuri cu memorizare și recitare. O temă în scôlă pe fie-care lună.

4. *Aritmetica*, 3 ore: Repetiția celor propuse în clasa I. Divisibilitatea numerilor, măsura comună mai mare, pluralitatea comună mai mică. Frațiunile. Cele patru operațiuni cu fracțiuni vulgare și decimale. Regula de trei compusă. Computarea timpului.

5. *Istoria naturală*, 2 ore: Zoologia: descrierea unor animale cu note mai caracteristice din tipul moluscelor, artropodelor, vermilor, echinodermelor, celenteratelor, protozoelor și gruparea lor. Caracterizarea în trăsuri generale a tipului vertebratelor. Botanica: tractată din punct de vedere economic și cu referință la acele părți, cari obvin în viața de tôte ȃpilele. Gruparea plantelor învățate în clasa acesta și în cea premergătoare.

6. *Istoria universală*, 2 ore: Istoria popórelor antice, indeosebi istoria Grecilor și a Romanilor.

7. *Geografia*, 2 ore: Geografia fizică și politică a Europei, Asiei, Africei și Americii.

8. *Lucrul de mână*, 3 ore: Împletire și croșetare după modele mai complicate, chindisire și filatură.

9. *Desemn*, 2 ore: Figuri cu linii óble și curbe. Ornamente simple și plante fără umbră.

10. *Caligrafie*, 2 ore: Seriere cu litere latine și germane.

11. *Musica vocală*, 2 ore: Scale majore (dure), exerciții mai complicate unisono și în 2 voci, cântece în 1 și 2 voci.

12. *Gimmastica*, 2 ore: Exerciții libere, cu altere și la aparate. Jocuri gimnastice.

Clasa III.

1. *Religiunea și morala*, conform dispozițiunilor făcute de autoritățile confesionale.

2. *Limba română*, 3 ore: Analisări sintactice. Noțiuni despre stil. Prosa și poesia. Descrierea și narațiunea cu felurile lor. Actele oficiale mai obișnuite în viața practică. Recitări din materialul tractat. Câte două teme în clasă pe fie-care lună.

3. *Limba magiara*, 3 ore: Cetire logică și estetică. Repetirea verbelor. Conjugarea verbelor neregulate. Verbe factitive și potențiale. Exerciții la tablă. Din sintaxă felurile ȃicerilor. Piese în prosă și versuri din cartea de cetire cu traducere și reproducerea lor cu graiul și în scris. Pe fie-care lună 2 teme în clasă sau acasă.

4. *Aritmetica*, 3 ore: Repetirea celor percurse în clasa II. Regula de trei simplă și compusă pe baza proporțiunilor și a conclusiunilor. Aplicarea fracțiunilor la rezolvirea temelor, ce cad în resortul acestor reguli. Geometria: elementele geometriei pe baza celor învățate în desemn.

5. *Geografia*, 1 oră: Completarea cunoscințelor din geografia fizică. Geografia Europei ca repetiție, apoi geografia celorlalte continente.

6. *Istoria universală*, 2 ore: Caracterisarea, dividarea și căderea imperiului roman. Migrațiunea popórelor și formarea statelor nouă. Caracteristica instituțiunilor medievale. Invențiunile, descoperirile, reformațiunea și revoluția francesă.

7. *Chemia, mineralogia și geologia*, 2 ore: Noțiunile fundamentale din chimia anorganică și organică. Din chimia anorganică: aerul, apa, elementele și compozițiunile chimice, cristalisarea metaloidelor și unele combinațiuni a acestora precum e clor, brom, iod, fluor, sulfurul, fosforul, cuarțul, acid carbonic și carbon oxid. Accidele. Metalele. Apoi din chimia organică: hidratele de carbon, fermentațiunea, accidele organice, grăsimile, oleiurile volatile și rășinile, bazele organice, materiile colorante și materiile de proteină. Repetirea celor învățate din mineralogie și în legătură o scurtă schițare a dezvoltării pământului.

8. *Economia de casă*, 2 ore: Rolul și chemarea femeii în conducerea economiei de casă. Valórea averilor în economia de casă. Venitele, spesele necesare și de prisos. Procurarea și conservarea lucrurilor necesare în familie. Despre locuință, îmbrăcăminte, nutremint și administrarea speselor. Piața.

Teoria preparării bucatelor. Ținerea animalelor de casă folosite. Grădinăritul. Datorințele morale ale stăpânei de casă.

9. *Lucrul de mână*, 3 ore: Brodărie albă și colorată, cusutul de albituri, petecitul și inodatul.

10. *Desemn*, 2 ore: Ornamente mai complicate colorate și necolorate.

11. *Caligrafia*, 1 oră: Scrierea cu litere latine și germane.

12. *Musica vocală*, 2 ore: Exerciții și cântece în 2 și 3 voci.

13. *Gimnastica*, 2 ore: exerciții libere, cu altere și la aparate. Jocuri gimnastice.

Clasa IV.

1. *Religiunea și morala*, conform dispozițiunilor făcute de autoritățile confesionale.

2. *Limba română*, 3 ore: Genurile poetice pe baza pieselor alese din autori români. Date despre viața și activitatea scriitorilor mai însemnați din literatura română, cu deosebită atențiune la literatura populară. Câte două teme pe fie-care lună, una lucrată în clasă, alta acasă.

3. *Limba magiară*, 3 ore: Din cartea de cetire piese alese, reproducere liberă a cuprinsului. Repetirea celor tratate în gramatică în clasele precedente. Din istoria literaturii: poezii mai însemnați pe baza poeziilor cetite, mai ales din Toldi de Arany János. Recitări din materialul tractat. Două teme pe lună, acasă și în școală.

4. *Aritmetica*, 2 ore: Repetirea celor învățate în clasele premergătoare. Procentul. Calcularea interesului, capitalului și timpului. Rabatul, agiul, calcularea în procente a câștigului și a perderilor. Calcularea cu monete. Divisiunea proporțională și regula asocierii. Regula catenară și regula amestecării.

5. *Geometria*, 1 oră: Elementele geometriei. Aflarea suprafeței pătratului, triunghiului, paralelogramului, trapezului, multunghiului regulat și neregulat și a cercului. Măsura volumelor corpurilor geometrice mai simple.

6. *Fizica*, 2 ore: Elementele fizicii. Căldura, noțiuni din mecanică, din magnetism, electricitate, acustică și optică.

7. *Igiena*, 2 ore: Noțiuni de anatomie și fiziologie. Alimentele. Mișcarea. Simțirile și igiena lor. Locuința, hainele,

aerul, clima. Otrăvirea, asfixia, leșinarea, epilepsia, arșii, înghețaii, răniții.

8. *Geografia*, 1 oră: Geografia matematică și fizică.

9. *Istoria patriei*, 3 ore: Epocile principale din dezvoltarea istoriei regatului ungar. În liniamente generale și pe basă istorică cunoștințe din constituția patriei.

10. *Lucrul de mână*, 3 ore: Brodăria albă și colorată. Croitul și cusutul de albituri și haine, suplica și petecitul.

11. *Desemn*, 2 ore: Peisage, figuri de om, de animale, cu umbră.

12. *Musica vocală*, 2 ore: Exerciții în 2 și 3 voci. Cântece.

13. *Gimnastica*, 2 ore: Exerciții libere, cu altere și la aparate. Jocuri gimnastice.

b) În cursul complementar:

1. *Limba și literatura română*, 3 ore pe săptămână: Drama română, ființa, originea, rudenile și istoria limbii române.

2. *Limba și literatura franceză și germană*, câte 2 ore pe săptămână.

3. *Istoria universală*, cu deosebită privire la momentele și epocile, ce aparțin istoriei culturii popoarelor în general și a femeii în special, în legătură cu geografia, 3 ore pe săptămână.

4. *Pedagogia de casă*, 2 ore pe săptămână: Noțiuni elementare despre relațiunile dintre suflet și corp, mijlocite prin sistemul cerebro-spinal, și în legătură cu acele desfășurarea fenomenelor celor mai însemnate din viața spirituală. Noțiunea educațiunii și a pedagogiei. Ingrijirea ce trebuie să se dea copiilor din punct de vedere pedagogic și higienic în anul întâiu, al doilea, al treilea și până într'al șeptelea al vieții.

5. *Economia de casă cu bucătăria practică*: Chemarea femeii în conducerea economiei de casă. Venitele și spesele necesare și nenecesare. Purtarea de registre aplicate în economia de casă. Luxul și urmările lui. Aranjarea, ținerea în ordine și curățenia casei. Gustul bun și moda. Conservarea mobilelor și a uneltelor de casă. Conservarea materiilor menite pentru nutriție. Noțiuni generale despre bucătărie și despre prepararea bucatelor. Împărțirea lucrului în economie. Servitorii și alte per-

sóne ajutátóre în purtareá economiei. Noþiuni despre îngrijirea animalelor domestice și a plantelor necesare în bucătărie. Influenþa, ce femeea económă exercită asupra vieþii morale și asupra poziþiei sociale a familiei. Însuþirile, ce femeea trebuie sã le aibã mai ales ca económã. La þinerea în curãþenie a odãilor din internat, la spãlarea rufelor, la procurarea materialului și pregãtirea bucatelor, elevele s'au aplicat pe rënd sub conducere corespunðetóre.

6. *Lucrul de mână femeesc*, 6 óre pe sãptãmãnã:

Desemnul pentru croitorie. Croirea de albituri și de vestiminte. Deprinderi în cusutul cu mână și cu maþina. Repararea și confecþionarea de albituri și vestiminte.

Limba germanã a fost propusã conform planului de învăþãmânt, tuturor elevelor în câte 2 óre pe sãptãmãnã în tóte clasele.

La limba francesã, fiind obiect facultativ, au participat 48 eleve, cari despãrþite în 3 cursuri au luat câte 2 lecþii pe sãptãmãnã, fãcând exerciþii în cetire, gramaticã, ortografie, în traducere și în stil.

La instrucþia în pianoforte au participat 37 eleve.

Din limba magiarã, germanã și francesã au avut elevele interne și câte dóue óre de conversaþie sub conducerea directórei, a învăþátórelor și a guvernantei.

Ordinarul clasei I. a fost Eugenia Moga n. Trifü.

"	"	II.	"	"	Ioan Popovici.
"	"	III.	"	"	Eugenia Iovescu.
"	"	IV.	"	"	Dr. V. Bologna.

3. Conspectul elevelor inmatriculate în anul școl. 1896/7.

Clasa I.

1. *Veturia Albini*, Cut.
2. *Ana Ceontea*, Sibiiu.
3. *Gabriela Crainic*, Nogiorid.
4. *Lucreþia David*, Bucium-Șasa.
5. *Emilia Deac*,
6. *Ana Deac*, } Roþia de Sãcaș.
7. *Maria Dima*, Sibiiu.
8. *Steliana I. Henþescu*, Buzëu (România).

9. *Ana Hodoș, Aciliu.*
10. *Maria Iordan, Sibiiu.*
11. *Ana G. Macrea, Săcel.*
12. *Eva Macaveiu, Bucium-Șasa.*
13. *Cornelia Moga, Sibiiu.*
14. *Aurelia Moga, Sibiiu.*
15. *Elena Vintilă, Sibiiu.*
16. *Ileana Vlad, Poiana Sibiiului.*
17. *Margareta Zureșcu, Rîmnicu Vâlcei (România).*

Clasa II.

1. *Eugenia Antonescu, Rîmnicu sărat (România).*
2. *Rosa Ardean, Sibiiu.*
3. *Maria Avram, Ogna-Sibiiului.*
4. *Silvia Andru, Beiuș.*
5. *Letiția Cădariu, Ciugud.*
6. *Irina Cosciuc, Sibiiu.*
7. *Alma Dămian, Brad.*
8. *Ana Droc, Reșinari.*
9. *Elena Ionuțiu, Bucium-Șasa.*
10. *Maria Lemeny, Sibiiu.*
11. *Vilma Macaveiu, Bucium-Șasa.*
12. *Virginia Măcellariu, Mercurea.*
13. *Eugenia Moga, Sibiiu.*
14. *Felicia Popescu, Toplița română.*
15. *Florica Serb, Pilul mare.*
16. *Olivia Sida, Ribița.*
17. *Ana Slav, Mohu.*
18. *Ana Tomuța, Câmpeni.*
19. *Rafira Tutoiu, Porumbacul inferior.*

Clasa III.

1. *Maria Antonescu, Rîmnicu sărat (România).*
2. *Elena Burdiu, Caransebeș.*
3. *Ana Veturia Cristea, Valea Bulzului.*
4. *Maria Dărăban, Feketetó.*
5. *Malvina Herlea, Cujir.*
6. *Cornelia Hotăran, Șiria.*
7. *Rafira Iancu, Mohu.*

8. *Ofelia Lucreția Ianculescu*, Jurești.
9. *Aurora Lepa*, Oravița.
10. *Cristina Loichița*, Jebel.
11. *Eugenia Mețian*, Zernești.
12. *Elena Muntean*, Sibiiu.
13. *Elisaveta Muntean*, Sibiiu.
14. *Eva Negrilă*, Sibiiu.
15. *Elvira Prelipcean*, Poiana Stampei (Bucovina).
16. *Elisaveta Prașca*, Sibiiu.
17. *Valeria Reou*, Sibiiu.
18. *Veturia Rimbaș*, Brad.
19. *Florica Roman*, Luncoiul de sus.
20. *Stefania Scurtu*, Galați (România).
21. *Ioana Streoulea*, Sibiiu.

Clasa IV.

1. *Letiția Calefariu*, Săliște.
2. *Valentina Chiorniță*, Cuciulata.
3. *Gabriela Farkas*, Beiuș.
4. *Livia Lemeny*, Sibiiu.
5. *Lucreția Mureșan*, Beiuș.
6. *Veturia Mureșan*, Sebeșul săsesc.
7. *Elena Patița*, Alba-Iulia.
8. *Hersilia Popoviciu*, Șdióra.
9. *Elvira Șovăcală*, Sinaia (România).
10. *Maria Tilea*, Sibiiu.

Cursul complementar:

1. *Valeria Bardosy*, Sibiiu.
2. *Aurelia Bardosy*, Sibiiu.
3. *Elisaveta Chitu*, Bucuresci (România).
4. *Ecaterina Iorga*, Lugoj.
5. *Aurora Milovan*, Mândruloc.
6. *Veturia Mureșan*, Sibiiu.
7. *Ecaterina Nasta*, Craiova (România).
8. *Cleopatra Nicolau*, Sinaia (România).
9. *Ana Papp*, Beiuș.
10. *Antonela Radivoevici*, Bozovici.
11. *Adelina Uberti*, Ploești (România).

4. Conspectul elevelor din internat.

1. Veturia Albin, Cut.
2. Silvia Andru, Beiuș.
3. Maria Antonescu
4. Eugenia Antonescu } Rîmnicu-Sărat (România).
5. Elena Burdia, Caransebeș.
6. Letiția Cădariu, Ciugud.
7. Letiția Calefariu, Seliște.
8. Valentina Chiorniță, Cuciulata.
9. Elisaveta Chitu, Bucuresti (România).
10. *Octavia Colbasi*, Sibiu.
11. Ana V. Cristea, Valea Bulzului.
12. Gabriela Crainic, Nogiorid.
13. Alma Dămian, Brad.
14. Maria Dărăban, Feketető.
15. Lucreția David, Bucium-Șasa.
16. Gabriela Farkas, Beiuș.
17. *Eugenia Fășie*
18. *Valeria Fășie* } Oradea mare.
19. Malvina Herlea, Cujir.
20. Steliana I. Hențescu, Buzău (România).
21. Cornelia Hotăran, Șiria.
22. Ofelia Lucreția Ianculescu, Jurești.
23. Elena Ionuți, Bucium-Șasa.
24. Ecaterina Iorga, Lugos.
25. Aurora Lepa, Oravița.
26. Cristina Loichița, Jebel.
27. Eva Macaveiu
28. Vilma Macaveiu } Bucium - Șasa.
29. Virginia Măcellariu, Mercurea.
30. Eugenia Mețian, Zernești.
31. Aurora Milovan, Măndruloc.
32. Veturia Mureșiană, Sibiu.
33. Veturia Murășan, Sebeșul săsesc.
34. Lucreția Murășan, Beiuș.
35. Ecaterina Nasta, Craiova (România).
36. Cleopatra Nicolau, Sinaia (România).
37. Elena Patița, Alba-Iulia.

38. Ana Papp, Beiuș.
39. Felicia Popescu, Toplița română.
40. Hersilia Popoviciu, Șdióra.
41. Elvira Prelipcean, Poiana Stampei (Bucovina).
42. Antonela Radivoevici, Bozovici.
43. Veturia Rimbaș, Brad.
44. Florica Roman, Luncoiul de sus.
45. Stefania Scurtu, Galați (România).
46. Olivia Sida, Ribița.
47. Elvira Șovăeală
48. *Margareta Șovăeală* } Sinaia (România).
49. Ana Tomuța, Câmpeni.
50. Adelina Uberti, Ploești (România).
51. Margareta Zurescu, Rîmnicu Vâlcei (România).

Nota Elevele, al căror nume s'a tipărit cu litere cursive, au frecventat școala elementară a „Reuniunii femeilor române din Sibiiu“.

5. Mijloce de învățământ.

A. Biblioteca corpului didactic.

Biblioteca corpului didactic s'a înmulțit în decursul acestui an școlar cu 94 opuri și anume:

a) cumpărate:

1. Iacob Negruzzi, Scrieri complete; București 1893—1895, 4 vol.
2. I. Manliu, Povățuitorul studiului limbei române. București 1896.
3. Fr. v. Hellwald, Die Erde und ihre Völker. Stuttgart 1896/7.
4. V. Alexandri, Opere complete, Poesii, 2 vol. București 1897.
5. Gr. Alexandrescu, Scrieri în versuri și prosă. București 1893.
5. Biblioteca pentru toți, Nr. 53—111 și anume:
  - Wildenbruch, Doi trandafiri.
  - Bourde, Patriotul.
  - Radu D. Rosetti, Din inimă.
  - Pecaut și Baude, Conv. despre artă, II.
  - A. Vlahuță, Din góna vieții, II.
  - Caragiale, Schițe ușore.

5.
58.
12
28
9

- A. Vlahuță, Din góna vieții, III.
 Abatele Prévost, Manon Lescaut rom. I.
 D. R. Rosetti (Max), trotoarul Bucurestiului.
 Tennyson, Enoch Arden, poemă.
 D. C. Ollanescu (Ascanio), Satire.
 Costin, Spre primăvară.
 Prévost, Manon Lescaut. vol. II. și III.
 Minunile Universului vol. I. II și III.
 P. Dulfu, Legenda Țiganilor.
 Constantin Stăncescu, Ce este frumsețea.
 G. T. Buzoianu, Egiptul.
 A. Vlahuță. Dan, partea I.
 A. Sihleanu. Armonii intime.
 A. Vlahuță. Dan, partea II-a și ultima.
 Augier & Sandeau. Ginerile lui Poirier.
 A. Pann. Nastratin Hoge.
 Filimon. Ciocoi vechi și nuoi, roman.
 Adamescu. Din biografiile scriitorilor români.
 Putlitz. Ce-și povesteste pădurea.
 G. T. Buzoian. Berberii-Hesperidele.
 Dumas. (Al. fiul), Denisa.
 H. Lecca, Poeme.
 Gastineau, Geniile științei și industriei.
 Radu D. Rosetti. Sincere.
 A. Pann. Povestea lui Moș Albu.
 G. T. Buzoianu. Cartagena-Cyrena.
 B. de St. Pierre. Paul și Virginia.
 Morand. Întroducerea la studiul științelor fizice.
 Petöfi. Apostol.
 Andersen. Carte de chipuri fără chipuri.
 Urechiă. Dicționar francez-român.
 Th. M. Stoenescu. Poesii.

6. Biblioteca de popularizare Nr. 16—28 și anume:

- Guy de Maupassant — Gogoloiu de său. Made-
 moiselle Fifi. Doi prieteni.
 Wolfgang v. Goethe. Suferințele tinărului Werther.
 Edgar Poë. Nuvele extraordinare.
 Hans Schmidt, Stilul în artă.

- F. Dostoiewski. Un roman în nouă scrisori, Trei
nuvele postume.
- Sully Prudhomme. Poezii, traduceri libere în ver-
suri de A. Steuerman.
- Jules Lemaitre: Studii și portrete literare, Alphonse
Daudet, Ernest Renan, Huysmans și Georges Ohnet.
- W. Bergsöe: Pillone. Roman.
- Alphonse de Candolles și Albert Südekum: Darwin
— Vieața, doctrina și importanța lui. Cu por-
tretul lui Darwin.
- Bret Harte: Schițe din California.
- Traian Demetrescu: Simplu.
7. Istoria pedagogiei, de V. Gr. Borgovan.
8. Jahrbuch des Vereins für wissenschaftliche Pädagogik.
XXIX Jahrgang (1897).
9. Erläuterungen zum Jahrbuch des Vereins für wissen-
schaftliche Pädagogik (XXVIII Jahrgang, 1896).

b) dăruite:

10. G. Petrescu și D. Sturdza, Acte și docu-
mente relative la istoria renascerii României, Bucu-
resci 1888—1892, 7 vol.
11. Dr. G. Crăiniceanu, Igiena țeranului român,
București 1895.
12. Dr. N. Manolescu, Igiena țeranului. Bu-
curești 1895.
13. Analele Acad. române, seria II. tom. XVII.
București 1895.
14. Hurmuzaki, Documente privitoare la Istoria
Românilor, Vol. II p. 5, Vol. IX. p. 1. București 1897.
15. G. Bogdan, Călugărul Visarion Sarai, Ca-
ransebeș 1896.
16. Dr. Florian Stan, Conspectul limbei ger-
mâne, Orade 1897.
17. Dr. T. P. Preotul din Wakefield, trad. după
O. Goldschmidt. Sibiu 1896.
18. Petra-Petrescu, Povestiri, Brașov 1892.
19. Dr. C. Diaconovich, Enciclopedia română,
Sibiu 1896/7.
20. I. Hențescu, Pomologia, București 1871.

donate de Academia
Română.

donate de domnii autori.

21. I. Müller, *Curs practic de limba maghiară*, Bpesta 1887 donată de editorul W. Lauffer.

22. Dr. N. Pop, *Istoria Ungariei pentru scóelele poporale*. Braşov. 1897, donată de editorul H. Zeidner.

23. D. Lăpădat, *Exerciţiile de stil în şcóla poporală*. Sibiiu 1896, donată de Dr. V. Bologa.

24. N. Togan, *Indice alfabetic al „Transilvaniei“*. Sibiiu 1896, donat de Asociaţiunea transilvană.

25. A. I. Pallade, *Tabloul sinoptic al clasificăţiunii regnului animal*. Bucuresci 1891. } donate de

26. Gr. G. Tocilescu, *Istoria română pentru şcóelele primare*. Bucuresci 1890. } domnul I. Henţescu.

27. *Monografia institutului de credit şi economii „Albina“ din Sibiiu*, dăruită de „Albina“.

28. *Programe anuale, dela diferite institute de învăţământ din patrie, în schimb.*

Foi periodice:

„Transilvania“ fóia Asociaţiunii, şi „Familia“, gratuit.

„Fóia Pedagogică“ cu „Telegraful român“, „Paedagogische Studien“ „Magyar Paedagogia“, „Archiva societăţii sciinţifice şi literare din Iaşi“ şi „Hivatalos Közlöny“ — abonate.

B. Biblioteca elevelor.

1. Grigore Ureche, „ <i>Domnii Ţerei Moldovei</i> “ (ed. scol.)	} dăruite de dl I. Henţescu prof.
2. Nicolae Bălcescu, „ <i>Istoria Românilor sub Mihaiu Vodă Vitézul</i> “ (Vol. II, ed. şcol.)	
3. „ <i>Carte de cetire pentru a V-a clasă gimnasială şi alte şcóle medie</i> “ de A. Viciu, prof. gimn., dăruită de editorul W. Krafft.	

C. Recuise de învăţământ.

1. *Cincispredece cucte* cu 120 modele, pentru desemn, lucrul de mână femeese şi industrie, edate de ministeriul regesc. Cumpărate.

Direcţiunea îşi împlinesce o plăcută datorie, aducând cele mai vii mulţămiri tuturor p. t. binefăcători şi onorabilelor societăţi, cari au binevoit a contribui la înmulţirea bibliotecelor şcólei nóstre.

6. Din cronica școlii și a internatului.

Anul școlar s'a început la 1 Septembrie 1896.

În decursul anului școlii a fost vizitată de Dl Emil de Trauschenfels, inspector școl. reg. comitatens din loc, de președintele Asociațiunii Dl Ioan M. Moldovan și de vice-președintele Asociațiunii Dl. Dr. Ilarion Pușcariu, ca delegat al comitetului Asociațiunii.

Agendele curente școlare și ale internatului s'au pertractat în 14 conferențe.

La 21 Aprile 1896, au fost revaccinate 5 eleve din partea medicului orășenesc: Dr. Gundhard.

Starea sanitară a elevelor a fost în decursul anului deplin mulțămitoare. S'au luat în privința acésta, la propunerea medicului de casă, cele mai îngrijite măsuri; elevelor li s'a dat ocașiune să facă preumblări cât se pôte de dese, să facă gimnastică, să patineze etc.

Semestrul I. s'a încheiat cu finea luni Ianuarie, ér al II. s'a început cu prima luni Februarie 1897.

În postul paștilor tóte elevele s'au mărturisit și cuminecat prin caticheții și parochii respectivi ai ambelor confesiuni române.

Festivități, la care au participat elevele institutului au fost onomasticele Maiestăților Lor Regelui și a Reginei.

7. Examenele.

Examenele semestrale private s'au ținut în 29 Ianuarie 1897.

Examenele dela finea anului școlar vor avè loc din 25—29 Iunie st. n., după următorul program:

Vineri în 25 Iunie n.

a) înainte de amézi:

dela 8—10 óre Religiunea cu elevele din tóte clasele civile.
 „ 10—11 „ Limba franceză cu cursul III și IV.

b) după amézi:

dela 3—5 óre Examenul *privat* cu elevele din cursul complementar.

Sâmbătă în 26 Iunie n.

a) înainte de amézi:

dela 9—12 óre Clasa IV civilă, din studiile: Limba română, Istoria patriei, Limba magiară și Fisica.

b) după amézi:

dela 3—5½ óre Clasa I civilă, din studiile: Limba magiară, Aritmetica și Limba germană.

Luni în 28 Iunie n.

a) înainte de amézi:

dela 9—11 óre Clasa III civilă, din studiile: Limba magiară, Aritmetica, Limba germană și Chémia.

b) după amézi:

dela 3—5½ óre Clasa II civilă, din studiile: Limba magiară, Istoria universală, Istoria naturală și Limba română.

Marți în 29 Iunie n.

dela 9—11 óre musica instrumentală și vocală; declamațiuni.

La 11 óre încheerea solemnă a anului școlar și distribuirea atestatelor.

Lucrurile de mână femeesci sunt expuse în decursul examenelor, într'una din salele institutului.

---

8. Condițiuni de primire în școlă și internat.

Pentru primire în școlă civilă se cere atestat despre absolvarea claselor școlii elementare, sau atestat despre clasa corăspundătoare premergătoare dela o altă școlă de categoria școlii civile. În lipsa unui astfel de atestat, sau pe lângă atestat dela școlă de altă categorie, primirea se face pe baza unui examen de primire, conform ordinațiunii ministeriului regesc-ungar de culte și instrucția publică, dto 11 August 1887, Nr. 29000.

Didactrul e fixat cu 2 fl. v. a. pe lună, și pentru elevele, ce întră prima dată în acésta școlă, o taxă de inmatriculare de 2 fl. v. a.

Pentru elevele cursului complementar, provădut în § 6 din statut, didactrul este de 2 fl. pe lună, și la prima înscriere taxa amintită de înmatriculare.

Elevele, cari voesc să fie primite în internat, fie eleve ale școlei civile, sau ale școlei elementare a reuniunii femeilor, au să se înscrie de timpuriu, în tot casul înainte de începerea anului școlastic, prin părinți s'au tutori la direcțiunea școlei, pentru a puté face dispozițiunile necesare. Taxa internatului e de 200 fl. v. a. pe an, plătiți înainte în două s'au cel mult patru rate. Cărțile trebuincioșe, materialul de scris, de deșemn, de lucru de mână, să înțelege, nu sunt cuprinse în taxa amintită, ci cheltuelile reclamate în această privință să pörtă de părinți, întocmai precum tot de dênșii să pörtă cheltuelile pentru îmbrăcăminte și încălțăminte, pentru instrucțiune în musica instrumentală și în limba franceză.

Taxe pentru instrucțiunea în piano sunt de 2 categorii:

a) dacă o elevă voiesce să iee órele singură, să compută la 2 óre pe săptămână taxa de 9 fl. *) pe lună; dacă 2 eleve împreună iau instrucțiune în aceeași óră, taxa se compută la 2 óre pe săptămână cu 6 fl. *) de elevă; sau

b) dacă o elevă voiesce să iee órele singură, să compută la 2 óre pe săptămână taxa de 6 fl. *) pe lună; dacă se întrunesc 2 eleve în aceeași óră, taxa se compută la 2 óre pe săptămână cu 3 fl. *) pe lună de elevă.

Pentru instrucțiunea în limba franceză, câte 2 óre pe săptămână, se compută pe lună câte 1 fl. de elevă.

Tóte taxele se plătesc direcțiunii școlare, care remunerază pe instructori.

Elevele din internat, afară de școlă, au în fie-care di anumite óre de conversațiune în limba franceză, maghiară și germană. Pe lângă aceea ele se prepară și 'și învață lecțiunile sub conducerea și cu ajutoriul directórei și al guvernantelor.

Elevele, cari voiesc să fie primite în internat, mai au să aducă cu sine: o saltea, un covoraș la pat, 2 perini, 4 fețe de perini, o plapomă sau țol de coperit, 4 ciarșafuri (lințoluri,

---

*) Din care sumă 1 fl. se contéză pe lună institutului pentru susținerea fortepianelor în stare bună.

lepedee), 6 ștergare, 6 servete, apoi perie de dinți, săpun și 2 pepteni, care toate rămân proprietatea elevei. Afară de acestea schimbările de trup sau albiturile, câte $\frac{1}{2}$ duzină din fie-care, ciorapi și fuste de colóre închisă și batiste (marămi) câte 1 duzină, un parapleu și încălțăminte trebuincioasă. Cât pentru toaleta nouă, părinții și tutorii sunt consiliați a nu face de acestea pentru copilele lor, căci pentru a obține o uniformitate în îmbrăcăminte pentru toate internele, acele toalete cu prețuri moderate, se fac aici prin îngrijirea direcțiunii internatului. Strins de uniformă să țin: o haină, două șurțe în forma unei haine, o pălărie de iarnă și una de vară, cari necondiționat au să se facă aici și cari preste tot vor costa cam 16—22 fl. v. a.

Doritorii de a avé „Statutul de organizare“ precum și „Regulamentul intern“ al școlii, „Regulamentul pentru cursul complementar“ și „Regulamentul ministerial pentru examenele publice, private, supletorii și de emendare“, le pot primi dela direcțiune pentru câte 10 cr. unul. Tot dela direcțiune se poate primi pentru 1 fl. și „Monografia“ școlii, în care pe lângă istoricul institutului, se află descris edificiul școlii și al internatului în toate amănuntele lui.

Sibiiu, în Iunie 1897.

Direcțiunea
școlii civile de fete cu internat.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is too light to transcribe accurately.